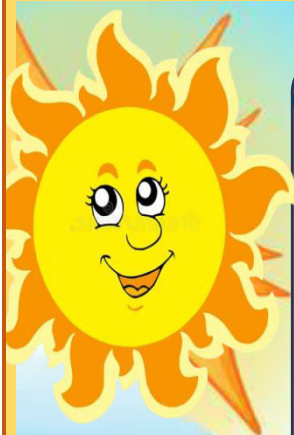

D.A.V. PUBLIC SCHOOL RATIA
SUMMER VACATION HOME ASSIGNMENT
SESSION 2023-2024
CLASS – 6TH

WISHING ALL A HAPPY,
ENJOYABLE & SAFE
SUMMER VACATION !!

Dear Parents and Students

Summer vacation is around the corner, bringing with itself a much-needed respite from hectic school days. We hope that you will thoroughly enjoy the vacations and make the most of this summer. While it is indeed important that you relax and refresh yourselves, it is also important that you exercise your minds.

Keeping this in mind, we have designed various exciting activities to keep the students engaged and active during the summer vacation. These fun projects/ assignments would enhance learning skills, help understand concepts better, and make for a great crash course aimed at improving academic output.

These activities will not only help you to revise what was taught, but will also enrich your knowledge. These projects will be assessed as Subject Enrichment Activity, Portfolio or Art Integrated activity.

We encourage parents to motivate and support the students to ensure that given work is completed in time, to the best of their ability. Your support and encouragement both have a huge impact on your child's learning ability.

Let's do it regularly this Summer Vacation!

GO FOR A MORNING WALK REGULARLY !

FOLLOW THE PRACTICE OF " EARLY TOBED & EARLY TO RISE" !

BRUSH YOUR TEETH TWICE A DAY !

EAT HEALTHY DIET. EAT LOTS OF FRESH FRUITS , GREEN VEGETABLES AND SALADS. SAY NO TO JUNK FOOD.

DRINK LOTS OF FLUIDS(WATER , JUICE , LEMONADE ETC.)

PREPARE A TIME TABLE FOR YOURSELF AND FOLLOW IT .

ACT RESPONSIBLY BY DOING YOUR WORK OF YOUR OWN LIKE DOING YOUR LITTLE CHORES YOURSELF , CLEANING YOUR WARDROBE , SETTING YOR BOOKSHELF ETC.

READ REGULARLY AS BOOKS ARE YOUR BEST FRIENDS !

BE ECO FRIENDLY AND SAVE WATER , FUEL AND ELECTRICITY!

CONVERSE IN ENGLISH WITH EVERYONE AND USE MAGICAL WORDS LIKE : PLEASE , THANK YOU , EXCUSE ME ETC.

Subject – English

Q.1 Read the passage given below and answer the questions that follow.

Rajasthan, the largest state in India, is known for its rich cultural heritage and architectural marvels. The state is famous for its magnificent forts, palaces, and havelis that reflect the grandeur of its history. One of the most iconic landmarks in Rajasthan is the Amber Fort, located in the capital city of Jaipur. Built with red sandstone and marble, the fort offers breathtaking views of the surrounding hills and lakes.

Question 1: Which state in India is known for its rich cultural heritage and architectural marvels?

- a) Maharashtra
- b) Rajasthan
- c) Gujarat
- d) Uttar Pradesh

Question 2: What are the forts, palaces, and havelis famous for in Rajasthan?

- a) Reflecting the grandeur of its history
- b) Offering breathtaking views of hills and lakes
- c) Being built with red sandstone and marble
- d) Located in the capital city of Jaipur

Question 3: Which fort is mentioned as one of the iconic landmarks in Rajasthan?

- a) Mehrangarh Fort
- b) Hawa Mahal
- c) Amber Fort
- d) Umaid Bhawan Palace

Question 4: What is the capital city of Rajasthan?

- a) Udaipur
- b) Jaipur
- c) Jodhpur
- d) Bikaner

Question 5: What materials were used to build the Amber Fort?

- a) Red sandstone and marble
- b) Granite and limestone
- c) Brick and concrete
- d) Wood and mud

Q.2. Read the passage given below and answer the questions that follow.

Sarah loved animals. Her favourite place to visit was the zoo. Every weekend, she would go with her family to see all the different animals. One Saturday, as they were walking through the zoo, Sarah noticed a new exhibit. It was called the "Rainforest Adventure."

Sarah's eyes widened with excitement. She had never seen a rainforest before. As she entered the exhibit, she was surrounded by tall trees and colourful plants. The air was warm and humid, just like in a real rainforest. Sarah could hear the sounds of chirping birds and buzzing insects. Sarah walked along the pathway, amazed by the animals she saw. There were monkeys swinging from tree branches, colourful birds with long feathers, and even a sloth hanging lazily from a branch. Sarah couldn't help but smile at the sight of all these unique creatures. After spending a long time exploring the rainforest exhibit, Sarah reluctantly left. She knew she would come back again soon to visit her new rainforest friends.

1 What was Sarah's favourite place to visit?

- a) Museum
- b) Library
- c) Zoo
- d) Park

2 What did Sarah notice at the zoo?

- a) A new exhibit
- b) A new playground
- c) A new restaurant
- d) A new museum

3 What was the name of the new exhibit?

- a) Ocean Adventure
- b) Desert Discovery
- c) Rainforest Adventure
- d) Arctic Exploration

4 What kind of animals did Sarah see in the rainforest exhibit?

- a) Lions and tigers
- b) Elephants and giraffes
- c) Monkeys and birds
- d) Dolphins and whales

5 How did Sarah feel about the rainforest exhibit?

- a) Scared
- b) Bored
- c) Excited
- d) Sad

Q3. Underline the nouns in the following sentences.

1. A butterfly has six legs.
2. Sugar is sweet to taste.
3. My dog is called Tommy.
4. Snakes are dangerous reptiles.
5. Bindu is best singer of our school.

Q4. Choose the appropriate word to fill in the blanks.

1. The child—————(see / saw) an elephant .
2. He —————(buy / bought) a new book.
3. I —————(go / went) to Delhi yesterday.
4. It—————(rain / rained) heavily yesterday.
5. He —————(paint / painted) a picture.

Q5. Underline the pronouns in the following sentences.

1. Give me a glass of water. It should be cold.
2. Mrs Sharma loves her dog. She takes care of him.
3. When the mother brought the baby. It was sleeping like an angel.
4. When the teacher asked the girl about work, she did not know anything about it.
5. Look at them. How are they playing?

Q6. Change the affirmative sentences into negative:-

- (1) He is a carpenter.
- (2) I have done my work.
- (3) She wore a new dress at the party.
- (4) Cinderella's step -sisters went to the kings party
- (5) Rohan ate delicious food..
- (6) He gave me a pen.
- (7) She went to sleep late in the night

Q7. Change the following statements into interrogative sentences.

- i) The dog is barking.
- ii) It is very cold today.
- iii) The cow is gentle.

Q8. Fill in the blanks given below by picking the prepositions from the box provided.

(for, at, in, with, to)

- (i) The Sun rises-----the East.
- (ii) Leela is late-----school.
- (iii) The bell rings -----one o'clock
- (iv) Hard work is the key -----success.
- (v) I did not quarrel -----him.

Q9. Underline the adjectives.

- a. They live in a beautiful house.
- b. He writes meaningless letters.
- c. Ben is an adorable baby.
- d. Ananya's hair is gorgeous.

Q10. Fill in the blanks with suitable determiners.

- 1. May I have -----more milk.
- 2. February has -----days than March.
- 3. She has ----- friends than I.
- 4. Can you tell me----- the shortest route to the airport.
- 5. She is----- astronaut.
- 6. Kashmir is-----finest scenery in the world.
- 7. March has ----- days than April.

• Learn L- 1 to 4 of Literature Book and do written practice of all Question/ Answers , word meanings and writing skills.

• Revise the whole work done in Practice Book & Grammar Book.

Writing skills:-

- Write a letter to your friend asking him to spend holidays together.
- Write a notice informing the students about Mehndi Competition and Dance Competition.
- Write a paragraph on " How did you Celebrate your Birthday?"
- What a paragraph on "The Advantages and Disadvantages of Mobile Phones?"

Activity:- Prepare a web chart on the life of Mahatma Gandhi.

HINDI

विशेष : 1) ज्ञान सागर : पाठ 1 और 2

2) अभ्यास सागर : पाठ 1 और 2

i. यूनिट टैस्ट के लिए पाठ 1 और 2 अच्छे से पढ़े और याद करें।

प्रश्न 1 दिए गए गद्यांश को पढ़कर नीचे लिखे प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

एक बंदर बहुत शरारती था। वह लोगों के घरों में जाकर बहुत उधम मचाता था। किसी के बर्तन उठाकर ले जाता था तो किसी का मुंह नोच लेता था। लोग उस बंदर की शरारतों से बहुत परेशान थे। एक दिन उसने पानी से भरा एक बर्तन देखा। वह नहीं जानता था कि उसमें गर्म पानी था। जैसे ही उसने बर्तन उठाया गर्म पानी ऊपर गिर गया। वह दर्द से चिल्लाता हुआ वहां से भाग गया।

1 बंदर लोगों को कैसे तंग करता था ?

2 बर्तन उठाते क्या हुआ ?

3 बंदर कैसा था ?

4 कोई 4 नाम वाले शब्द ढूंढिए।

5 विपरीत शब्द ढूंढ कर लिखिए : ठंडा रात

6 गद्यांश का उचित शीर्षक लिखिए।

प्रश्न 2 दिए गए पद्यांश को पढ़कर नीचे लिखे प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

झम झम झम मेघ बरसते हैं सावन के

छम छम छम छम गिरती बूंदे तरुओ से

चम चम बिजली चमक रही उर में

पंखों से रे फैले ताड़ों के दल

लंबी-लंबी उंगलियां हैं चौड़े करतल

1 इस पद्यांश में किस ऋतु का वर्णन है ?

2 बूंदे कहां से गिर रही हैं

3 बिजली कहां चमक रही है ?

4 ताड़ के पत्ते किस प्रकार फैले हैं ?

5 काव्यांश में आए युग्म शब्दों को लिखिए ।

प्रश्न 3 निर्देशानुसार लिखिए ;

1. लिंग बदलो :

बकरा - चीता -

चूहा - बंदर -

हाथी - बाघ -

शेर - हिरण -

2. विलोम शब्द लिखो :

प्रसन्न - दिन -

बड़ा - जीत -

राजा - खुश -

बहादुर - मूर्ख -

3 लिंग बदलो :

बालक - गायक -

शिक्षक - आदमी -

बैल - पुरुष -

मालिक - धोबी -

बकरा - लड़का -

घोड़ा - विद्वान -

वचन बदलो :

लड़का - बच्चा -

घोड़ा - बगीचा -

लड़की - स्त्री -

लकड़ी - बकरी -

प्रश्न 5 निम्न को निर्देशानुसार कीजिए ।

I. सही शब्द चुनकर खाली स्थान भरिए-	
व्याकरण गुरुमुखी दो संज्ञा देवनागरी	
1. हिंदी की लिपि का नाम क्या है? -----	
2. पंजाब की लिपि का नाम क्या है? -----	
3. ----- भाषा का शुद्ध रूप सिखाता है।	
4. भाषा के ----- रूप हैं।	
5. किसी व्यक्ति, वस्तु, स्थान या भाव के नाम को ----- कहते हैं।	
II. शुद्ध वर्तनी चुनिए -	
1. राष्ट्रिय , राष्टीय, राष्ट्रीय, रष्टीय	
2. चित्रकर, चित्रकार, चीत्रकार, चित्राकार	
3. मित्रता, मीत्रता, मितरता, मीतरता	
III. रेखांकित शब्दों के सही भेद चुनिए -	
सुसप्त गा रही है।	व्यक्तिवाचक संज्ञा / भाववाचक संज्ञा
मोर हमारा राष्ट्रीय पक्षी है।	व्यक्तिवाचक संज्ञा / जातिवाचक संज्ञा
ऊँट रेगिस्तान का जहाज़ होता है।	भाववाचक संज्ञा / जातिवाचक संज्ञा
रोहन और मोहन में गहरी मित्रता है।	जातिवाचक संज्ञा / भाववाचक संज्ञा
सबकी भलाई करो।	जातिवाचक संज्ञा / भाववाचक संज्ञा

प्रश्न 6 'श्रम के महत्त्व' पर अनुच्छेद लिखो।

प्रश्न 7 कोई एक औपचारिक व एक अनौपचारिक पत्र लिखें।

क्रियात्मक कार्य :

- प्रतिदिन 5 समाचार अपनी नोटबुक में लिखें।
- पेपर से मास्क बनाकर उसकी उपयोगिता के ऊपर 5 लाइनें लिखें।
- गर्मी से बचने के लिए आपने क्या क्या सावधानियां बरती , लिखिए।

Subject - MATHEMATICS

Q 1. Write Roman Numeral for each of the following -:

- a) 19 b) 92 c) 59 d) 100 e) 85
f) 33

Q 2 Find the product by using distributive property -:

a) 212×103 b) 488×997 c) 104×132

Q3. Simplify the following numerical expressions.

a) $35 - [23 - \{ 60 \div 6 - (8 - 4 + 3) \}]$

b) $53 - [5 + \{ 18 - (12 - 4) \}]$

c) $35 - [15 + (2 \times 20 \div 2)]$

Q4. Arrange the following in descending order.

a) LVIII , XC , LXVI , LXXII , XXVI

b) XV , XXII , LXV , XCVI , LXII

Q5. Find the prime factorisation of -:

a) 224 b) 560 c) 3125

Q6. Find the HCF of the following numbers by continued division method - :

a) 198 , 135 , 108

b) 30 , 45 , 60

Q7. What least number should be added to the following numbers to make them divisible by 3 ?

a) 45623 b) 56716

Q8. A) HCF of co - prime numbers is _____.

b) HCF of given numbers is a _____ of their LCM .

c) The smallest composite number is _____ .

d) The greatest 2 - digit prime number is _____

e) Predecessor of 54269 is _____ .

f) The smallest 5 - digit number ending in 9 is _____ .

g) The smallest natural number is _____ .

h) The smallest prime number is _____ .

i) How many factors does 16 have?

j) We can not find the _____ natural number.

k) The greatest 2-digit number exactly divisible by 17 is _____

Q. 9 Find the LCM by common division method :

a) 20, 15, 30

b) 7, 12, 14

Q. 10 HCF of two numbers is 14 and their product is 420. Find their LCM.

Activity/Projects

1. Write tables 11 to 25 in multiplication form .
(all students)

2. Write about Any two Indian Mathematicians (at least 10 lines each)
(Roll no. 1 to 15)
3. Write the all the prime numbers between 1 to 100. each (Roll no. 16 to 30)
4. Prepare a bar graph showing the population of India and Manipur . (Roll no. 31 to 40)

Syllabus for Periodic Test -Chapter 1,2

SCIENCE

Activities- 1) list 8-8 items that you throw in the dustbin and some of them can be recycled,

Reused or composted.

- 2) Paste pictures of items that we obtain from plants and animals.
- 3) Make table of vitamins, their sources, functions and deficiency diseases.
- 4) Make table of minerals, their sources and functions.
- 5) Write 10 examples each of solids, liquids and gases.
- 6) Paste / Draw pictures of Pure Substances and Mixtures.

Note:- Do all the activities in scrap file.

- i. Learn lesson-1 (Our Environment), Lesson -2 (Food) , Lesson-3 (Nature of Matter) and
- ii. prepare lesson-1,2 for Periodic Test 1
- iii. Projects:- 1) list examples of food items , belonging to the different food groups, listed in the following table. Also paste pictures of these food items.(Roll no. 1 to 15)

Carbohydrate Rich Food Items	Protein Rich Food Items	Food Items Rich in Fats	Dairy Products	Food Items that provide Minerals and Vitamins

2) Make model of arrangement of particles in three states of matter.(Roll no. 16 to 30)

3)List examples of herbivores, carnivores and omnivores animals in the following table. Also paste pictures of them .(Roll no. 31 to 46)

Herbivores	Carnivores	Omnivores

***Do thorough reading of Lesson 1 to 3 & Answer the questions given below : given below:**

iv. Internal questions of lesson -1

1. What is biotic component?
2. What is abiotic component?
3. What is chlorophyll?
4. What are producers? Give example.
5. Write the names of important gases present in air.
6. What is the another name of morning glory?
7. Write some innovative ways by which use of water and its wastage, can be Minimised at school and at home.
8. Which animals are active during night?
9. How camel can tolerate the extreme heat of deserts?
10. What is food chain?

*Internal questions of lesson -2

- 1) What are milch animals?
- 2) Write the name of some poultry birds.
- 3) Which is the richest source of Vitamin C?
- 4) Write the names of 5 sources of proteins.

- 5) Write some names of oils that are good source of fats.
- 6) What is pigeon chest?
- 7) Write the two important functions of water in our body.
- 8) Write the name of Vitamins which are water soluble and fat soluble.
- 9) What are the important sources of meat?

10. Write the components of energy giving foods, body building foods and protective foods.

iv) Internal questions of lesson-3

1. What are synthetic materials? Give examples.
2. What is matter? Give examples.
3. What are opaque materials? Give examples.
4. What is diffusion?
5. What is the difference between solid, liquid and gases?
6. Does solid diffuse with each other? Give reason.
7. What is dissolution?
8. Which gas is dissolved in water in small amounts?
9. Which gases are not dissolved in water?
10. Name some materials which has :

a) Lustrous appearance b) Dull appearance

SOCIAL STUDIES

Activities

Q.1 On an outline Political map of India mark and label.

- a. Indian states and capitals with different colours.
(Page no. 17)

Stone Age	Tools	Occupations	Inventions
Paleolithic			
Mesolithic			
Neolithic			

Q.2 Do Comparative study of Paleolithic Age, Mesolithic Age and Neolithic as shown below:

Q3. Project. (Geography: Ch-2)

Prepare a Globe with Waste Material

Q4. Draw the following in scrap book. (Geography: Ch- 1)

- a. The solar system
- b. Various phases of moon

Q5. On an outline Political map of India, locate and label. (Civics) (Ch-21
Our Community Life: Unity in Diversity)

- a. Any two North States where Green Revolution took place.
- b. The state known for Onam festival.
- c. The state to which Bihu dance is associated with.
- d. The state where Pongal is celebrated.

Q6. Write down the answers of the following question:

- a. Which planets are known as Terrestrial Planets?
- b. What is difference between autobiography and biography?
- c. Mention the meaning of the following:
 1. Paleolithic
 2. Mesolithic
 3. Neolithic
- d. What is smelting?
- e. What was the use of granary?
- f. Why does no life exist on moon?
- g. Who was the first person to set foot on the moon?
- h. Define Light Year?
- i. How can we say that India had trade relations with foreign countries?
- j. How did early man get their food?
- k. What does Chalco stand for?
- l. Explain the town planning of Indus people.
- m. How was the wheel used in the Neolithic Age?

Q7. You have learnt about the ancient civilization of Indus valley. Compare it with a (Kunal village near Ratia) in present time.

Archaeological Sources	Indus valley civilization	Kunal civilization
Houses		
Transport		
Clothes		
Occupations		
Trade		
Building		
Religion		

Complete notebook and learn chapter: 1,8,9,10,21 (Question-Answers with exercise.)

Punjabi

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੱਸੋ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਾਓ :
 ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਬੇਟੀ-ਰਾਣੀ, ਥਲ ਤੋਂ ਤਨਿ ਗੁਣਾ ਹੈ ਪਾਣੀ।
 ਆਖਣ ਲੋਕੀ ਧਰਤੀ ਮਾਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੈਣ-ਬਸੇਰਾ ਹਾਂ।
 ਹੋਦ ਮੇਰੀ ਏ ਬੜੀ ਪੁਰਾਣੀ, ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਇੱਕ ਅਜਬ ਕਹਾਣੀ।
 ਦਸਿਦੀ ਹਾਂ ਮਾਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ, ਸ਼ਕਲ ਹੋਰ ਸੀ ਪਹਲਿਾਂ ਮੇਰੀ।
 ਭਖਦੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਸੀ ਗੋਲਾ, ਦਗਦਾ ਜਿਉਂ ਭੱਠੀ ਵੈਚਿ ਕੋਲਾ ।
 ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਕਈ ਲੱਖ-ਹਜ਼ਾਰ, ਠੰਢੀ ਹੋ ਗਈ ਆਖ਼ਰਕਾਰ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਬੇਟੀ ਹੈ?

- (ੳ) ਸੂਰਜ ਦੀ
- (ਅ) ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ
- (ੲ) ਅਕਾਸ਼ ਦੀ
- (ਸ) ਹਵਾ ਦੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਕਿਸ ਦੀ ਹੋਦ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ?

- (ੳ) ਧਰਤੀ ਦੀ
- (ਅ) ਪਾਣੀ ਦੀ
- (ੲ) ਅੱਗ ਦੀ
- (ਸ) ਹਵਾ ਦੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਢੇਰੀ ਦਸਿਦੀ ਹੈ?

- (ੳ) ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ
- (ਅ) ਇੱਟਾਂ ਦੀ
- (ੲ) ਰੇਤੇ ਦੀ
- (ਸ) ਮਾਟੀ ਦੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਧਰਤੀ ਕਹਿੜੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਗੋਲਾ ਸੀ?

- (ੳ) ਭਖਦੀਆਂ
- (ਅ) ਗਰਮ
- (ੲ) ਉਬਲਦੀਆਂ
- (ਸ) ਭਿਆਨਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਧਰਤੀ ਕਸਿ ਵੈਚਿ ਦਗਦੇ ਕੋਲੇ ਵਾਂਗ ਸੀ?

- (ੳ) ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵੈਚਿ
- (ਅ) ਭੱਠੀ ਵੈਚਿ
- (ੲ) ਅੱਗ ਵੈਚਿ
- (ਸ) ਸੇਕ ਵੈਚਿ

ਹੇਠ ਦੱਤੀ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੱਤੋ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਓ :

ਮਮਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਪੁਛਓ ਅਨਾਥ ਕੋਲੋ,
ਮਲਿ ਜਾਊ ਜਵਾਬ ਆਪੇ ਤੁਸੀ ਸਵਾਲ ਰੱਖਓ।
ਮਾਟੀ ਦਾ ਮੋਹ ਪਾਲੇ ਰਹੀ ਕੇ ਵਦਿਸ਼ਾਂ ਵੈਚਿ ਵੀ,
ਚੇਤੇ ਸਦਾ ਯਾਰੋ ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਰੱਖਓ।

ਰਸ਼ਿਤੇ ਨੇ ਪਾਕ ਸਾਰੇ ਪੰਜ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਾਸਾ,
ਘੋਲੇ ਨਾ ਜ਼ਹਰਿ ਕੋਈ, ਚੇਤੇ ਹਰ ਹਾਲ ਰੱਖਓ।

ਜਸਿ ਪਡਿ ਦੇ ਵੈਚਿ ਮਾਖਓ ਮਾਟੀ ਵਸਦੀ ਹੈ ਮਾਂ ਬੋਲੀ,
ਉਸ ਬੋਲੀ ਵੈਚਿ ਵਾਰਸਿ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਵਿ ਨੇ ਮਸ਼ਿਰੀ ਘੋਲੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 . ਅਨਾਥ ਕੋਲੋ ਕਹਿੜੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛਣ ਬਾਰੇ ਕਹਿਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- (ੳ) ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ
- (ਅ) ਦਾਦੀ ਦਾ ਪਿਆਰ
- (ੲ) ਚਾਚੀ ਦਾ ਪਿਆਰ
- (ਸ) ਨਾਨੀ ਦਾ ਪਿਆਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 . ਵਦਿਸ਼ਾਂ ਵੈਚਿ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੜੀ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

- (ੳ) ਪੰਜਾਬ
- (ਅ) ਹਰਿਆਣਾ
- (ੲ) ਰਾਜਸਥਾਨ
- (ਸ) ਹਮਿਚਲ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 . ‘ਘੋਲੇ ਨਾ ਜ਼ਹਰਿ ਕੋਈ’ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- (ੳ) ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣਾ
- (ਅ) ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ
- (ੲ) ਨਫਰਤ ਨਾ ਫੈਲਾਉਣਾ
- (ਸ) ਪਿਆਰ ਨਾ ਕਰਨਾ

2. ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਚਿ ਦੱਤਿ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਓ :
 ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵੱਚਿ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਵੱਚਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੇਖਦੇ ਸਨ। ਮੱਧ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਹਿ ਕਸਿ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੀ ਨਹੀ ਸੀ ਦਿੰਦੀ। ਹਜ਼ਰਤ ਮੂਸਾ ਰਾਹੀ 'ਇਹ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀ ਹੱਤਿਆ ਨਹੀ ਕਰਨੀ। ਭੋਜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਸ ਸਧਿ ਸਪਸ਼ਟ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕ ਬੈਠੀ। ਇਸ ਭਾਰੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਆਸਓ-ਪਾਸਓ ਦੀ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਣ ਦੇ ਯਤਨ ਸਦਕਾ ਇਸ ਰੱਬੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਬਦਲ ਕੇ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵੱਚਿ ਕਸਿ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨਹੀ।' ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵੱਚਿ ਹੈ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਵੱਚਿ ਰੂਹ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਦੀ ਸਧਿ ਲਈ ਕਈ ਮਹਾਂਕਾਲੀ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਨਰਿਦੋਸ਼ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵੱਚਿ 'ਸਰਵ ਅਧਕਿਾਰ ਸੁਆਮੀ' ਸਧਿ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਵੀ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਅਧਕਿਾਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਬਾਰੇ ਕਸਿ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਮੱਧ-ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਪਸ਼ੂਆਂ ਬਾਰੇ ਕਸਿ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਚਿਾਰ ਰੱਖਦੇ ਸਨ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਹਜ਼ਰਤ ਮੂਸਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕਸਿ ਸਮੱਸਿਆ ਨੇ ਰਾਹ ਰੋਕਿਆ ਸੀ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਕਸਿ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਨਰਿਦੋਸ਼ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਰਿਲੇਖ ਲਿਖਿ।

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖਿ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਚਿ ਦੱਤਿ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਓ :
 'ਅਨਪੜ੍ਹ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 'ਅਨ' ਅਤੇ 'ਪੜ੍ਹ'। 'ਪੜ੍ਹ' ਸ਼ਬਦ ਤੋ ਭਾਵ ਹੈ ਪੜ੍ਹਣਾ। 'ਅਨ' ਅਗੇਤ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਂਹ-ਵਾਚਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਜਹਿੜਾ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਚਿ ਕੱਢਦੀ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਵਹਿਣਾ ਵਅਕਤੀ ਪਸ਼ੂ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਪੈਦਾਇਸ਼ ਤੋ ਲੈ ਕੇ ਮੌਤ ਤਕ ਨਤਿਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵਚਿ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਖਰ-ਗਿਆਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਨਸਕਿ ਰੂਪ ਵਚਿ ਚੇਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਵਚਿ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਹਮਿ ਗੱਸਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਚਿ ਇੱਜ਼ਤ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦਨਿੰ ਦਨਿੰ ਵੱਧਦਾ ਹੀ ਜਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਖਾਵਾਂ ਜੀਵਨ ਜਹਿਣ ਲਈ, ਭਵੱਖਿ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. 'ਅਨਪੜ੍ਹ' ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਗਿਆਨ ਤੋ ਬਨਿੰ ਮਨੁੱਖ ਕਸਿ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਜੀਵਨ ਵੱਚਿ ਕਸਿ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਦੇਸ਼ ਕਸਿ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸਮਾਜ ਵੱਚਿ ਕਸਿ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਜਿਆਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਰਿਲੇਖ ਲਿਖਿ।

3. ਨੀਚੇ ਦੀਤੀ ਗਯੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਵਰਣਨ (25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ) ਕਰੋ !

4 ਡੀ..ਏ ਵੀ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਰਤੀਆ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਵਸ਼ਿਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਖਿੰ1

5.. 5 ਪੰਨੇ ਸੁਲੇਖ ਲਖਿੰ

6. ਚਾਰ ਸਾਹਬਿਜ਼ਾਦਿਆ ਦੇ ਨਾਂ ਤਸਵੀਰ ਸਹਿਤ ਲਖਿੰ ਤੇ ਯਾਦ ਕਰੋ 1

7 ਦਸ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਖਿੰ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰ ਚਪਿਕਾਓ 1

8 ਵਰਿਧੀ ਸ਼ਬਦ - ਪੇਜ਼ — 76 (1-20)

9 ਲਗਿ ਬਦਲੋ – ਪੇਜ਼- 35 (1 ਤੋ 20)

10 ਵਚਨ ਬਦਲੋ – ਪੇਜ਼ 42 - (1 ਤੋ 20)

11 ਕਲਿਕਾਰੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ- ਪਾਠ-(1-4) ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਲਖਿੰ

12ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮ ਲਈ ਬਨਿ ਪੱਤਰ ਯਾਦ ਕਰੋ 1

